

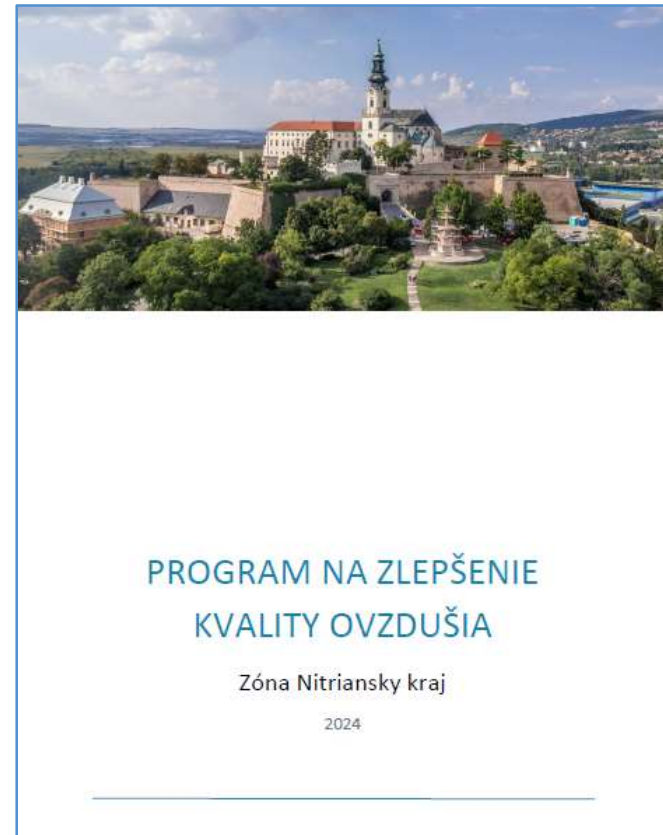

Verejné prerokovanie návrhu programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Nitriansky kraj

Nitra, 11.03.2025

Program

- Otvorenie
- Návrh dokumentu PZKO
- Časový harmonogram
- Návrh opatrení
- Vyhodnotenie účinnosti opatrení
- Správa o hodnotení strategického dokumentu

Účel - dôvod

- Verejné prerokovanie podľa § 9 ods. 6 písm. b) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (do 15 pracovných dní od uplynutia lehoty na zverejnenie návrhu)
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (do uplynutia doby sprístupnenia správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu)

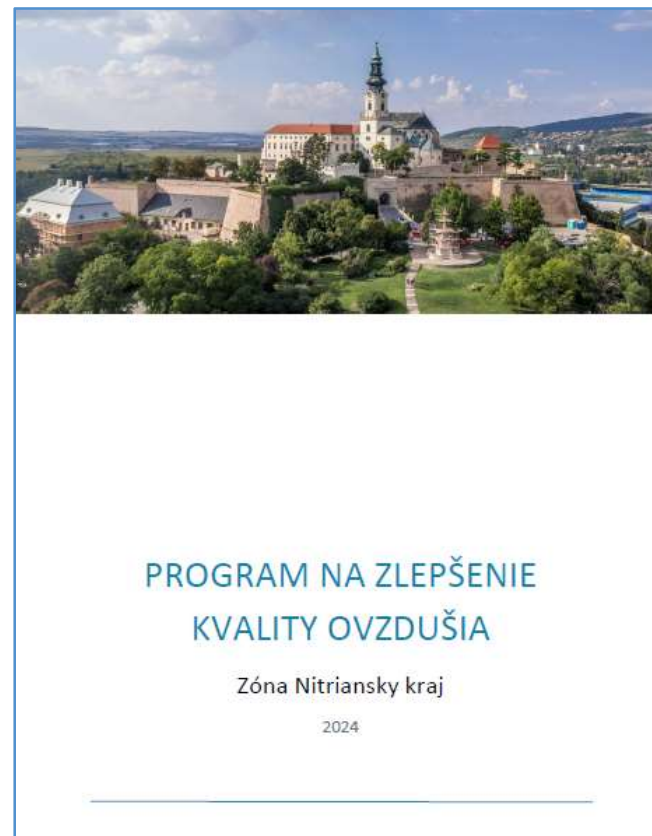
PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Zóna Nitriansky kraj

2024

Predstavenie dokumentu

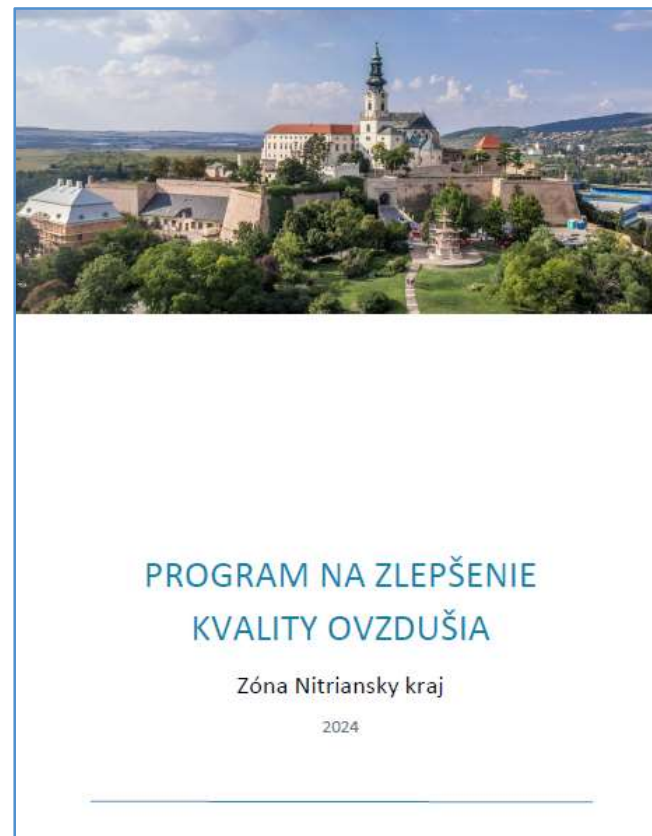
- Je strategickým dokumentom s platnosťou na zónu, alebo aglomeráciu
- Dôvod vypracovania: § 9 ods. 1 zákona č. 146/2023 Z. z. „V ktorej koncentrácia znečisťujúcej látky prekračuje limitnú hodnotu alebo cieľovú hodnotu“
- Určuje opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v čo najkratšom čase vymedzenom časovým harmonogramom implementácie prijatých opatrení
- Vydáva sa zverejnením na webovom, sídle OÚ Nitra a www.enviroportal.sk najneskôr do 24 mesiacov od konca roku, v ktorom bolo zistené prvé prekročenie LH
- r. 2022 – AMS Plášťovce prekročenie povoleného počtu prekročení LH pre priemernú dennú koncentráciu **PM₁₀** a LH pre priemernú ročnú koncentráciu **PM_{2,5}** + prekročenie cieľovej hodnoty **benzo(a)pyrénu**
- Metodický pokyn k riadeniu kvality ovzdušia vrátane prípravy a tvorby programov na zlepšenie kvality ovzdušia (MŽP SR , júl 2023, verzia 3)
- Obsah je definovaný v prílohe č. 12 k vyhláške č. 250/2023 Z. z.

Obsah dokumentu

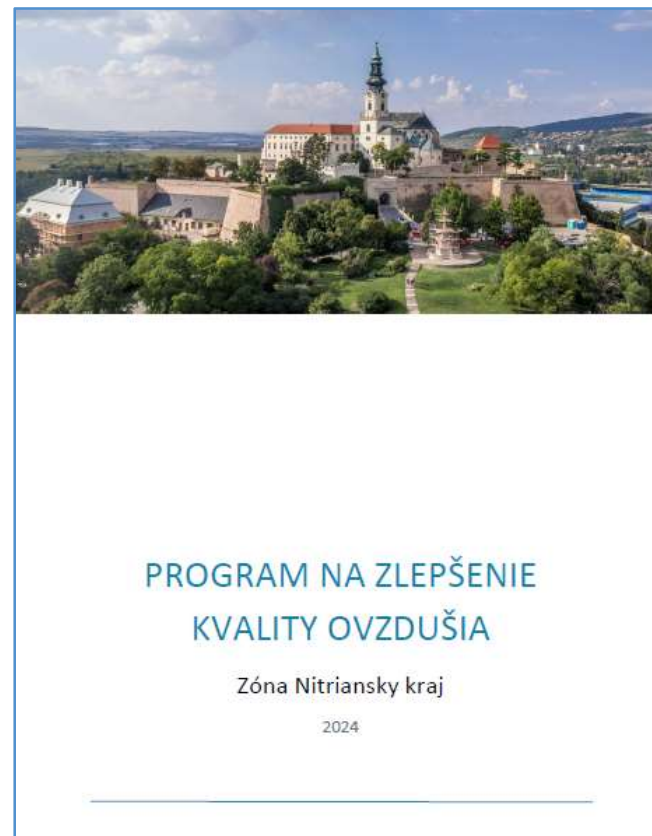
Zhrnutie pre laickú verejnosť

1. Zodpovedné orgány
2. Základné informácie o území zóny (aglomerácii)
 - 2.1 Všeobecné informácie charakterizujúce zónu alebo aglomeráciu
 - 2.2 Informácie o druhu cieľov, ktoré si v zóne vyžadujú ochranu
 - 2.3 Rozmiestnenie monitorovacích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia
3. Základné informácie charakterizujúce zónu (aglomeráciu) vzhľadom na znečistenie ovzdušia a rozptyl
 - 3.1 Informácie charakterizujúce zónu (aglomeráciu) relevantné z hľadiska znečistenia ovzdušia a rozptylu znečisťujúcich látok
 - 3.2 Užitočné klimatické a meteorologické údaje
4. Hodnotenie znečistenia ovzdušia vrátane vývoja kvality ovzdušia v zóne (aglomerácii)
 - 4.1 Hodnotenia kvality ovzdušia na základe nameraných koncentrácií znečisťujúcich látok a na základe modelovania
 - 4.2 Vývoj kvality ovzdušia
 - 4.3 Techniky/spôsoby hodnotenia
 - 4.4 Priestorové mapy distribúcie znečistenia kľúčových znečisťujúcich látok
 - 4.5 Vymedzenie oblastí riadenia kvality ovzdušia podľa § 7 ods. 2 zákona
5. Pôvod znečistenia ovzdušia v danej zóne (aglomerácii)
 - 5.1 Zoznam významných zdrojov emisií, ktoré sú zodpovedné za znečistenie ovzdušia
 - 5.2 Celkové množstvo emisií z týchto zdrojov podľa sektorov v tonách za rok

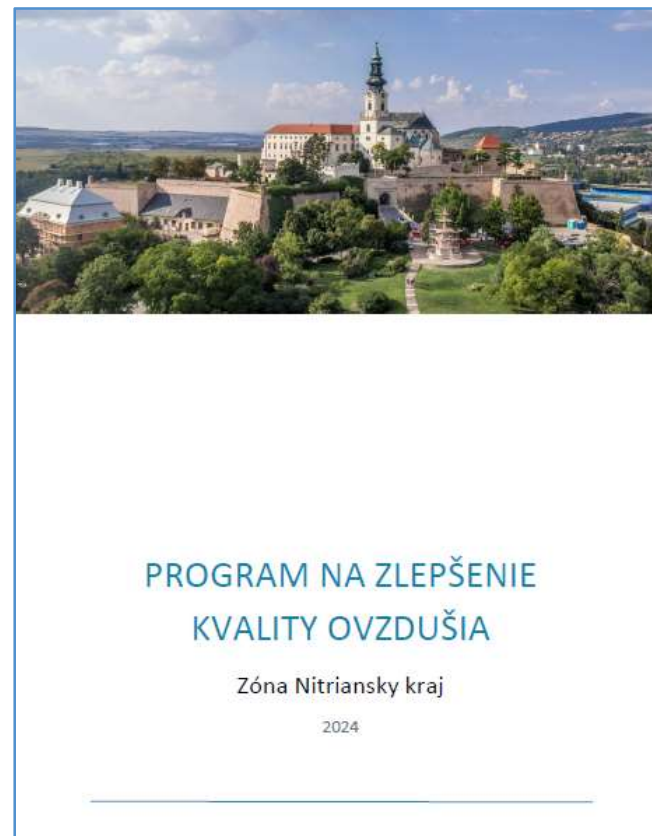
Obsah dokumentu

- 5.3 Informácie o znečistení ovzdušia, ktoré pochádza z iných regiónov
- 6. Analýza situácie
 - 6.1 Podrobnosti o faktoroch zodpovedných za prekročenie limitnej hodnoty alebo cieľovej hodnoty napr. doprava vrátane cezhraničnej dopravy, tvorba sekundárnych znečisťujúcich látok v ovzduší
 - 6.2 Podrobnosti o potenciálnych opatreniach na zlepšenie kvality ovzdušia
- 7. Podrobnosti o opatreniach alebo projektoch na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré boli prijaté pred vypracovaním programu
 - 7.1 V minulosti prijaté opatrenia na miestnej regionálnej národnej a medzinárodnej úrovni
 - 7.2 Pozorované účinky týchto opatrení
- 8. Podrobnosti o opatreniach alebo projektoch vybraných do programu zlepšenia kvality ovzdušia
 - 8.1 Zoznam prioritných opatrení spolu s kódmi opatrení a ich opis
 - 8.2 Prierezové opatrenia, podporné opatrenia
 - 8.3 Zodpovedné osoby za realizáciu opatrenia
 - 8.4 Časový harmonogram realizácie opatrenia
 - 8.5 Ustanovené indikátory na sledovanie plnenia jednotlivých krokov realizácie vybraných opatrení
 - 8.6 Predpoklad zlepšenia kvality ovzdušia a čas potrebný na dosiahnutie týchto cieľov
- 9. Podrobnosti o dlhodobu plánovaných alebo skúmaných opatreniach alebo projektoch
- 10. Zoznam publikácií, dokumentov alebo prác, ktoré sa použili na doplnenie informácií a údajov uvedených v bodoch č. 1 až 9.
- 11. Príloha

Časový harmonogram

1. Uverejnenie správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike poverenou organizáciou – SHMÚ do 30.06 nasledujúceho roku (podľa § 14 ods. 3 písm. e) zákona o ochrane ovzdušia)
2. Oznámenie/zverejnenie informácie o vypracovaní PZKO – OÚ Nitra, v zmysle metodického pokynu k riadeniu kvality ovzdušia ([Úradná tabuľka OÚvSK](#), 21. 7. 2023)
3. Spracovanie podkladov k PZKO - [SHMÚ](#) september 2023
4. Tvorba poradného výboru a ich stretnutia: (PV) 18.10.2023, 13.02.2024, 26.06.2024
5. 14.02.2024 vydané oznámenie o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
1. Pracovné stretnutia 22.02.2024, 04.03.2024, 14.05.2024, 20.05.2024, 24.05.2024, 28.05.2024, 30.05.2024, 20.06.2024
2. Predstavenie a pripomienkovanie návrhu opatrení MŽP SR odboru Ochrany ovzdušia, SAŽP SR: 22.02.2024
3. Prerokovanie návrhu opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia so zástupcami obcí:
 - 14.05.2024 :Jedľové Kostoľany, Tekovské Nemce, Topoľčianky a mestom Zlaté Moravce
 - 20.05.2024 : Bajtava, Bíňa, Gbelce, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kolta, Leľa, Malé Kosihy, Salka, Šurany
 - 24.05.2024 : Čaka, Čata, Demandice, Dolné Semerovce, Farná, Hronovce, Ipeľské Uľany, Ipeľský Sokolec, Kubáňovo, Lontov, Máláš, Pastovce, Plášťovce, Plavé Vozokany, Pukanec, Rybník, Sikenica, Tekovské Lužany, Vyškovce nad Ipľom, Šahy, Želiezovce
 - 28.05.2024: Hurbanovo, Kolárovo, Komárno a Nesvady
 - 30.05.2024: Nitra, Topoľčianky, Zlaté Moravce a Šaľa

Časový harmonogram

9. Vypracovanie návrhu PZKO v zmysle §9 zákona č. 146/2023 Z.z. a jeho zaslanie hodnotiteľovi (proces SEA) :December 2024
10. Hodnotenie účinnosti opatrení SHMÚ
11. 10.02.2025 Zverejnenie návrhu PZKO na webovom sídle OÚ Nitra a na www.envriportal.sk najmenej na 21 dní
12. Verejné prerokovanie návrhu PZKO: 11.03.2025
13. Vyhodnotenie pripomienok verejnosti podľa zákona č. 146/2023 Z.z.
14. Vydanie záverečného stanoviska v procese SEA podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
15. Vydanie PZKO

PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Zóna Nitriansky kraj

2024

SEA

Proces SEA (postup upravuje zákon č. 24/2006 Z.z.):

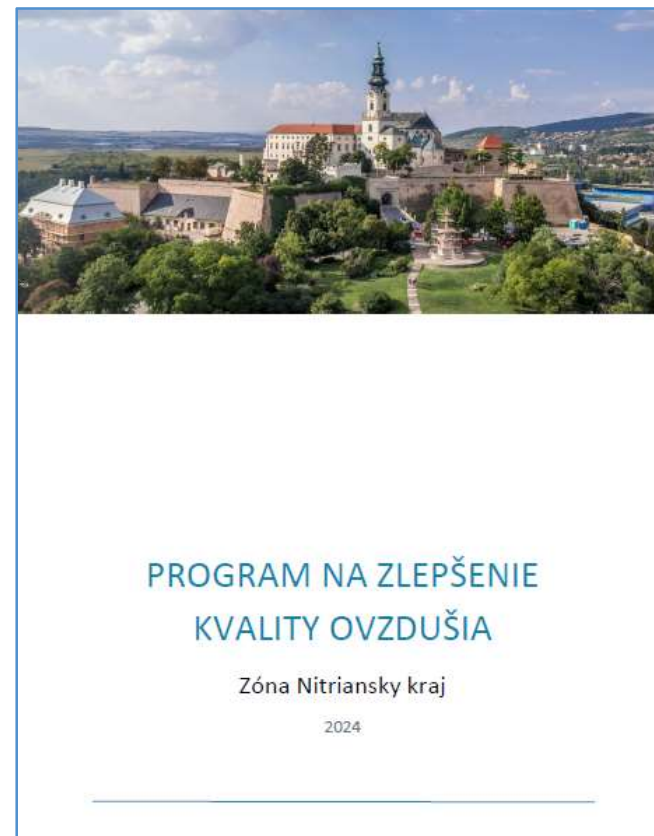
- Oznámenie o vypracovaní strategického dokumentu podané na príslušný orgán
- Zahájenie procesu SEA 14.02.2024
- <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/program-na-zlepsenie-kvality-ovzdušia-pre-zonu-nitriansky-kraj>
- Ukončenie procesu SEA vydaním záverečného stanoviska pred schválením strategického dokumentu

Dokumenty			
Oznámenie			
Informácia o oznámení			
☐	Informácia pre verejnosť.pdf	PDF 127 kB	14.02. 2024
Oznámenie			
☐	NR KRAJ - Oznámenie_o_strategickom_dokumente_PZKO.pdf	PDF 295 kB	14.02. 2024
Rozsah hodnotenia			
Text rozsahu hodnotenia			
☐	Rozsah hodnotenia .pdf	PDF 208 kB	11.03. 2024
Informácia o rozsahu hodnotenia			
☐	informacia-o-rozsahu-hodnotenia.pdf	PDF 115 kB	11.03. 2024
Správa o hodnotení			
Informácia o správe o hodnotení			
☐	Informácia pre verejnosť.pdf	PDF 98 kB	18.02. 2025
Text strategického dokumentu			
☐	PZKO - NSK final.pdf	PDF 6.6 MB	18.02. 2025
Text správy o hodnotení			
☐	SEA_PZKO_NK.pdf	PDF 5.6 MB	18.02. 2025
☐	Prilohy_SEA_PZKO_NK.pdf	PDF 296 kB	18.02. 2025
Verejné prerokovanie			
OU Nitra, Štefánikova tr. 69, Nitra, zasadačka č. 64, I. poschodie 11.03.2025 o 10:00			

Návrh opatrení

Merateľné, kontrolovateľné a časovo viazané

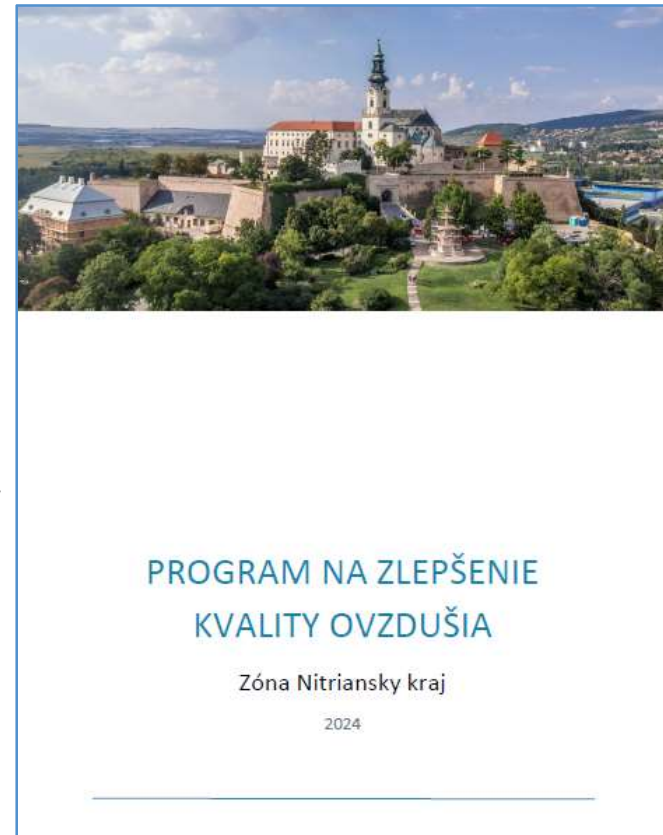
1. Prioritné
2. Podporné
3. Prierezové

Návrh opatrení

Opatrenia § 9 ods. 4 písm. d) zákona č. 146/2023 Z.z..

- zníženie úrovne ZL zo spaľovania tuhých palív v lokálnych kúreniskách domácností, ktoré sú merateľné, kontrolovateľné a časovo viazané a určené spolu s merateľnými indikátormi plnenia, s uvedením subjektov zodpovedných za ich plnenie a s termínmi ich realizácie
- Realizovateľné v horizonte troch rokov o vydania PZKO a zároveň sú v kompetencii obce ako orgánu ochrany ovzdušia v zmysle § 46 zákona a to vo vzťahu k riadeniu kvality ovzdušia a prenesenému výkonu štátnej správy ochrany ovzdušia vo veciach malých zdrojov znečisťovania ovzdušia a vybraných osobitných činností.
- V súlade s Národným programom znižovania emisií

Návrh opatrení

Prioritné opatrenia

1. Kontrola dodržiavania správnych zásad vykurovania v zariadeniach na tuhé a kvapalné palivo
2. Informovanie a osвета verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia

PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Zóna Nitriansky kraj

2024

Návrh opatrení

Podporné opatrenia

- svojim účinkom prispievajú k redukcii emisií znečisťujúcich látok resp. k efektívnejšej implementácii prioritných opatrení a vplývajú na zlepšenie kvality ovzdušia v danom regióne

PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Zóna Nitriansky kraj

2024

Návrh opatrení

Prierezové opatrenia

- opatrenia naprieč rôznymi sektormi , ktorých kľúčovým aspektom je integrácia s inými politikami, strategickými plánmi a pod., keďže emisie vypúšťané do ovzdušia sú neželaným výstupom aktivít rôznych sektorov

PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

Zóna Nitriansky kraj

2024

Návrh podporných a prierezových opatrení

Kód opatrenia	PR.2
Názov opatrenia	Databáza malých zdrojov znečisťovania ovzdušia s MTP do 0,3 MW
Opis opatrenia	Opatrenie je zamerané na tvorbu databázy, resp. upresnenie údajov o využívaných palivách a type vykurovacích zariadení s MTP do 0,3 MW v obci, údajov o počte/miery zateplených objektov.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Bajtava, Farná, Chfaba, Kamenica nad Hronom, Nesvady, Tekovské Lužany, Plavé Vozokany.
Kód opatrenia	PR.4
Názov opatrenia	Požiadavky na novo umiestňované zdroje znečisťovania ovzdušia s MTP do 0,3 MW
Opis opatrenia	Dodržiavať a uplatňovať odporúčané odstupové vzdialenosti pre novobudované zdroje znečisťovania ovzdušia od obytných zón v zmysle prílohy č. 10 časti II. vyhlášky č. 248/2023 Z. z.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Plášťovce, Čaka, Šahy, Lefa, Želiezovce, Hurbanovo, Plavé Vozokany, Nesvady, Tekovské Lužany, Hronovce, Vyškovce nad Ipľom.
Kód opatrenia	PR.1
Názov opatrenia	Všeobecne záväzné nariadenie podľa osobitného predpisu, podľa ktorého obec na svojom území môže ustanoviť technické požiadavky a podmienky prevádzkovania malých zdrojov a vykonávania vybraných osobitných činností
Opis opatrenia	Dodržiavať podmienky, obmedzenia a zákazy na vymedzenom území, určené všeobecne záväzným nariadením obce podľa § 10 ods. 4 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Gbeľce, Farná, Nesvady, Tekovské Lužany, Rybník.
Kód opatrenia	V.1
Názov opatrenia	Podpora výmeny vysokoemisných spaľovacích zariadení za nízkoemisné/bezemisné zariadenia na vykurovanie
Opis opatrenia	Opatrenie je zamerané na výmenu všetkých (alebo väčšiny) nevyhovujúcich spaľovacích zariadení v obci/meste, prípadne vo vymedzenej časti mesta. Podpora výmeny týchto spaľovacích zariadení je cieľená predovšetkým na oblasti riadenia kvality ovzdušia, v ktorých dochádza k dlhodobému prekračovaniu limitných hodnôt znečisťujúcich látok.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Plášťovce, Hurbanovo, Chfaba
Kód opatrenia	V.4
Názov opatrenia	Znižovanie energetickej náročnosti budov
Opis opatrenia	Opatrenie je zamerané na využitie potenciálu úspor pri využívaní energií v budovách, ktoré sú majetkom krajov, miest a obcí a ich zriaďovateľských organizácií.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Bajtava, Biňa, Cabaj-Čápor, Čata, Farná, Hronovce, Hurbanovo, Chfaba, Jedľové Kostofany, Kolárovo, Nesvady, Plášťovce, Plavé Vozokany, Sikenica, Šahy, Tekovské Lužany, Tekovské Nemce, Topoľčianky, Vičany, Želiezovce.
Kód opatrenia	V.6
Názov opatrenia	Povinnosť prevádzkovať nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia určené na vykurovanie v domácnostiach, ktoré spĺňajú požiadavky ekodizajnu

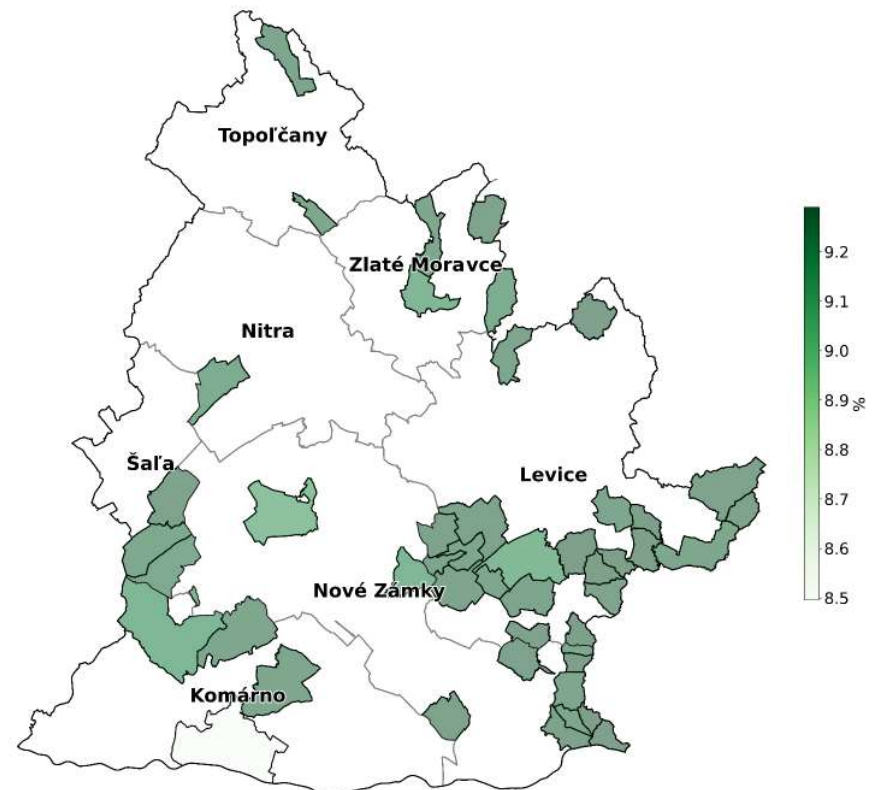
Opis opatrenia	Povinnosť prevádzkovať nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia určené na vykurovanie v domácnostiach, ktoré spĺňajú požiadavky ekodizajnu ako súčasť povolovacíe procesu nových zdrojov, pri stanovovaní podmienok prevádzkovania.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Nesvady
Kód opatrenia	D.1
Názov opatrenia	Výstavba obchvatov miest a obcí
Opis opatrenia	Primárnym cieľom tohto opatrenia je odvedenie tranzitnej dopravy, predovšetkým nákladnej dopravy, ktorá je významným zdrojom znečisťovania ovzdušia z priestoru obytnej zástavby do extravilánu alebo periférnych častí miest a obcí.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Čata, Chfaba, Kolárovo.
Kód opatrenia	D.2
Názov opatrenia	Odstraňovanie bodových problémov na komunikačnej sieti
Opis opatrenia	Bodovými problémami na komunikačnej sieti rozumieme nevhodné riešenia križovatiek, chýbajúce križovatky alebo zjazdy z hlavných trás, chýbajúce prepojenia nadväzujúcich cestných trás, technicky nevyhovujúce časti komunikácií, kolízne miesta s chodcami, príp. cyklistami a ďalšie.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Biňa.
Kód opatrenia	D.4
Názov opatrenia	Ekonomická podpora verejnej osobnej dopravy
Opis opatrenia	Podpora rozvoja mestskej a prímestskej dopravy smeruje k zvýšeniu jej atraktivity (dostupný časový harmonogram s prepojením na prestupné uzly, čistota, presnosť a spoľahlivosť) a k následnému prevzatíu časti dopravných výkonov na úkor individuálnej automobilovej dopravy. Ekonomická podpora cestovného pre žiakov a zamestnancov všetkých odvetví používajúcich na prepravu za prácou, či štúdiom niektorú foriem nízkoemisnej dopravy.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Lefa
Kód opatrenia	D.10
Názov opatrenia	Podpora cyklistickej dopravy
Opis opatrenia	Cieľom tohto opatrenia je nahradenie časti individuálnej automobilovej dopravy cyklistickou, a to vytvorením podmienok pre jej využitie aj pre nerekrečné cesty po meste (tzv. dopravná funkcia cyklistiky).
Územný rozsah realizácie opatrenia	Bajtava, Chfaba, Kamenica nad Hronom, Kolárovo, Cabaj – Čápor, Vičany, Farná, Tekovské Lužany, Plavé Vozokany.
Kód opatrenia	D.11
Názov opatrenia	Podpora pešej dopravy
Opis opatrenia	Cieľom tohto opatrenia je podporiť znižovanie objemu automobilovej dopravy vytvorením podmienok pre bezpečný a komfortný pohyb chodcov vo všetkých častiach mesta a zároveň podporiť aj využívanie mestskej hromadnej dopravy.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Kolárovo, Kamenica nad Hronom, Cabaj – Čápor, Vičany, Farná, Tekovské Lužany, Plavé Vozokany.
Kód opatrenia	D.12

Návrh podporných a prierezových opatrení

Název opatrenia	Zvýšenie plynulosti dopravy v intraviláne (rekonštrukcia nekvalitného povrchu vozoviek, kt. cieľom je plynulejšia jazda v intraviláne obce)
Opis opatrenia	Zavedením tohto opatrenia je možné dosiahnuť zvýšenie plynulej jazdy vozidiel v dopravnom prúde, prípadne elimináciu tej fázy vozidla, v ktorej motor a katalyzátor nepracuje v optimálnych podmienkach a produkcia emisií je z tohto dôvodu vyššia.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Gbelce.
Kód opatrenia	S.3
Název opatrenia	Čistenie ciest od znečistenia spôsobeného dopravou a zimným posypom
Opis opatrenia	Významným zdrojom prašnosti je tiež doprava - okrem emisií z výfukov vozidiel dochádza k znečisťovaniu ciest z uvoľneného jemného prachu, ktorý vzniká oterom pneumatík, povrchu vozoviek, brzdových obložení a kotúčov, brzdnych doštičiek a oterom spojky automobilov. V zimných mesiacoch je významným zdrojom prašnosti inertný posyp.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Nesvady.
Kód opatrenia	S.6
Název opatrenia	Výsadba líniovej a plošnej zelene na zachytenie sekundárnej prašnosti
Opis opatrenia	Cieľom opatrenia je oddeliť komunikácie s vysokou dopravnou záťažou od obytnej zástavby výsadbou pásov drevín s protiprašnou funkciou a zvýšiť zastúpenie rôznych typov zelene, obzvlášť v zhustenej zástavbe širšieho centra mesta.
Územný rozsah realizácie opatrenia	Vyškovce nad Ipľom

Vyhodnotenie účinnosti opatrení

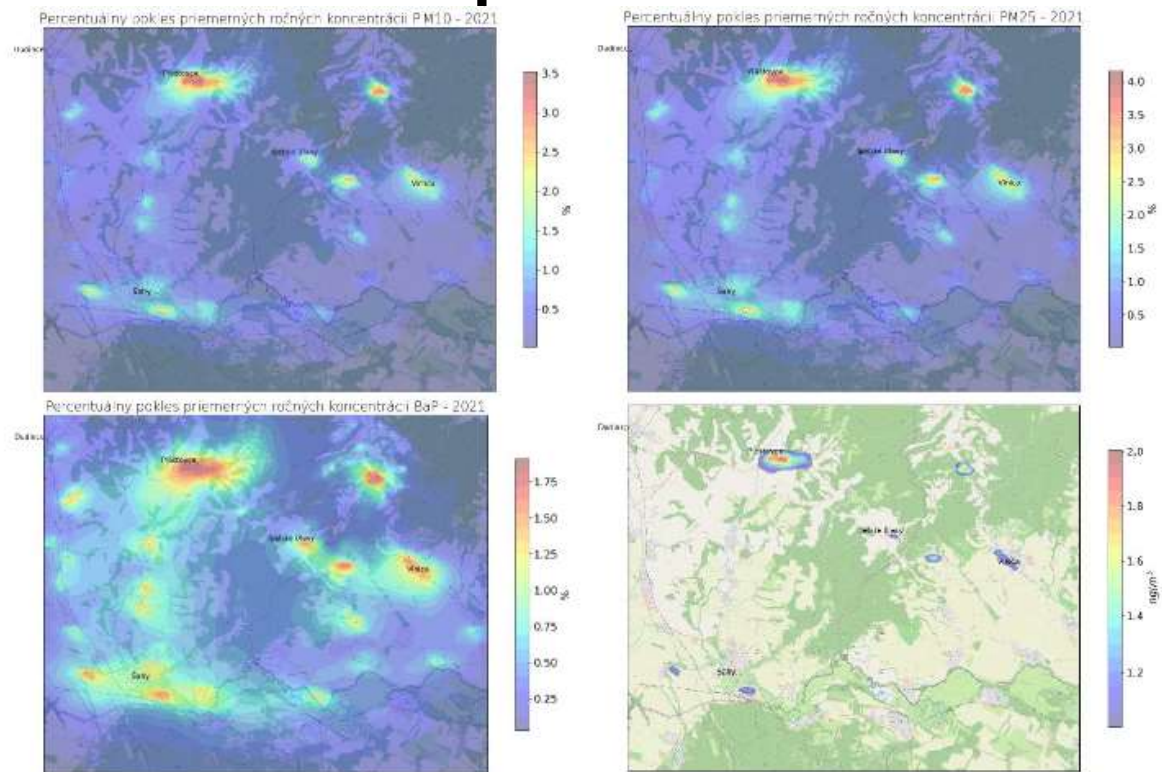
- Pre PM je odhadované zníženie priemerných ročných koncentrácií maximálne 3,7 % a pre BaP je zníženie priemerných ročných koncentrácií len okolo 1,7 %.

Obr. 8.6.1 Zóna Nitriansky kraj s vyznačenými hranicami obcí, ktorým bol priradený rizikový stupeň 2 alebo 3. Farebná škála zodpovedá percentuálnemu poklesu emisií z lokálnych kúrenísk pre PM₁₀ (vľavo) voči referenčnému scenáru.

Vyhodnotenie účinnosti opatrení

- Percentuálny pokles priemerných ročných koncentrácií BaP v dôsledku opatrení však nie je postačujúci na pokles pod cieľovú hodnotu

Obr. 8.6.2 Priestorové rozloženie percentuálneho poklesu priemerných ročných koncentrácií PM_{10} , $PM_{2.5}$ a BaP voči referenčnému scenáru a priemerné ročné koncentrácie BaP väčšie ako $1\text{ng}/\text{m}^3$ (vpravo dole) v doméne Južný Hont, rok 2021.

Ďakujeme za pozornosť